

ORIENTAREA (UE) 2016/1994 A BĂNCII CENTRALE EUROPENE**din 4 noiembrie 2016****privind abordarea referitoare la recunoașterea sistemelor instituționale de protecție în scopuri
prudențiale de către autoritățile naționale competente în conformitate cu Regulamentul (UE)
nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (BCE/2016/38)**

CONSILIUL GUVERNATORILOR BĂNCII CENTRALE EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1024/2013 al Consiliului din 15 octombrie 2013 de conferire a unor atribuții specifice Băncii Centrale Europene în ceea ce privește politicile legate de supravegherea prudențială a instituțiilor de credit ⁽¹⁾, în special articolul 6 alineatul (1) și articolul 6 alineatul (5) litera (a),având în vedere Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 ⁽²⁾, în special articolul 113 alineatul (7),

întrucât:

- (1) Sistemul instituțional de protecție (SIP) este menționat la articolul 113 alineatul (7) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 ca un acord de stabilire contractuală sau legală a responsabilităților, care protejează instituțiile membre ale acestuia și le asigură lichiditatea și solvabilitatea pentru a evita falimentul, în cazul în care este necesar. Potrivit acestei dispoziții, autoritățile competente, sub rezerva anumitor condiții stabilite în Regulamentul (UE) nr. 575/2013, pot să acorde derogări de la anumite cerințe prudențiale sau să acorde anumite excepții membrilor SIP.
- (2) Banca Centrală Europeană (BCE), ca autoritate competentă pentru supravegherea prudențială în cadrul Mecanismului unic de supraveghere (MUS) a instituțiilor de credit care sunt clasificate ca semnificative, este responsabilă pentru evaluarea cererilor prezentate de aceste instituții.
- (3) Condițiile pentru evaluarea SIP în scopuri prudențiale sunt prevăzute la articolul 113 alineatul (7) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013. Acest regulament acordă o anumită marjă de manevră autorităților competente în ceea ce privește elaborarea evaluării în materie de supraveghere care este necesară pentru a stabili îndeplinirea condițiilor. Pentru a asigura consecvența, eficacitatea și transparența, BCE a adăugat un capitol nou la „Ghidul BCE privind opțiunile și marjele de apreciere prevăzute în dreptul Uniunii” cu privire la abordarea referitoare la recunoașterea sistemelor instituționale de protecție (SIP) în scopuri prudențiale ⁽³⁾, care precizează modul în care BCE va evalua conformitatea SIP și a membrilor acestora cu condițiile menționate mai sus.
- (4) BCE este responsabilă de funcționarea eficace și coerentă a MUS și, ca parte a sarcinilor sale de monitorizare, trebuie să asigure consecvența rezultatelor activităților de supraveghere. În acest context, BCE adoptă orientări adresate autorităților naționale competente (ANC), în conformitate cu care trebuie îndeplinite sarcinile de supraveghere și trebuie adoptate decizii în materie de supraveghere în legătură cu instituțiile mai puțin semnificative.
- (5) Întrucât SIP pot include atât instituții semnificative, cât și instituții mai puțin semnificative, este important să se asigure tratamentul consecvent al membrilor acestora la nivelul MUS, pentru a promova consecvența deciziilor adoptate de BCE și ANC. Pentru SIP cu membri care includ atât instituții de credit semnificative, cât și instituții de credit mai puțin semnificative, este foarte important ca atât BCE, care este responsabilă cu supravegherea prudențială a instituțiilor semnificative, cât și ANC, care sunt responsabile cu supravegherea instituțiilor mai puțin semnificative, să utilizeze aceleași specificații pentru evaluarea eligibilității. Utilizarea aceluiași specificații de către ANC este justificată și la evaluarea SIP care constau exclusiv în instituții mai puțin semnificative, întrucât componența SIP, precum și clasificarea membrilor acestora ca semnificativi sau mai puțin semnificativi, se poate modifica în timp,

⁽¹⁾ JO L 287, 29.10.2013, p. 63.

⁽²⁾ JO L 176, 27.6.2013, p. 1.

⁽³⁾ Acest capitol din Ghid a fost adoptat în iulie 2016. Versiunea consolidată a „Ghidului BCE privind opțiunile și marjele de apreciere prevăzute în dreptul Uniunii” este disponibilă pe website-ul BCE pentru supraveghere bancară, la adresa www.bankingsupervision.europa.eu.

ADOPTĂ PREZENTA ORIENTARE:

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Domeniu de aplicare

Prezenta orientare stabilește specificațiile pentru evaluarea conformității SIP și a membrilor acestora cu cerințele prevăzute la articolul 113 alineatul (7) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, în scopul de a stabili dacă instituțiilor individuale le poate fi acordată o aprobare în sensul acestui articol. ANC aplică specificațiile în raport cu instituțiile mai puțin semnificative.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei orientări, se aplică definițiile cuprinse în Regulamentul (UE) nr. 575/2013, Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁾, Regulamentul (UE) nr. 1024/2013 și Regulamentul (UE) nr. 468/2014 al Băncii Centrale Europene (BCE/2014/17) ⁽²⁾.

CAPITOLUL II

SPECIFICAȚII PENTRU EVALUAREA ÎN TEMEIUL ARTICOLULUI 113 ALINEATUL (7) DIN REGULAMENTUL (UE) NR. 575/2013

Articolul 3

Articolul 113 alineatul (7) litera (a), coroborat cu articolul 113 alineatul (6) literele (a) și (d) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013: evaluarea statutului prudențial și a domiciliului legal

În conformitate cu articolul 113 alineatul (7) litera (a), coroborat cu articolul 113 alineatul (6) literele (a) și (d) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, atunci când evaluează statutul prudențial și domiciliul legal al contrapărții, ANC iau în considerare măsura în care:

- (a) contrapartea este o instituție, o instituție financiară sau o întreprindere prestatoare de servicii auxiliare care face obiectul unor cerințe prudențiale adecvate;
- (b) contrapartea care solicită aprobarea are sediul în același stat membru.

Articolul 4

Articolul 113 alineatul (7) litera (a), coroborat cu articolul 113 alineatul (6) litera (e) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013: transferul prompt de fonduri proprii sau rambursarea rapidă a datoriilor de către contraparte membrilor

Atunci când evaluează dacă există un impediment practic sau legal semnificativ, actual sau potențial în calea transferului prompt de fonduri proprii sau a rambursării rapide a datoriilor de către contraparte membrilor în temeiul articolului 113 alineatul (7) litera (a), coroborat cu articolul 113 alineatul (6) litera (e) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, ANC iau în considerare măsura în care:

- (a) acționariatul sau structura juridică a membrilor ar putea afecta transferabilitatea fondurilor proprii sau rambursarea datoriilor;
- (b) procesul decizional oficial privind transferul de fonduri proprii între membri asigură transferuri prompte;
- (c) statutele membrilor, orice acord al acționarilor sau orice alte acorduri cunoscute cuprind dispoziții care ar putea împiedica transferul de fonduri proprii sau rambursarea datoriilor de către contraparte;

⁽¹⁾ Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE (JO L 176, 27.6.2013, p. 338).

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 468/2014 al Băncii Centrale Europene din 16 aprilie 2014 de instituire a cadrului de cooperare la nivelul Mecanismului unic de supraveghere între Banca Centrală Europeană și autoritățile naționale competente și cu autoritățile naționale desemnate (Regulamentul-cadru privind MUS) (BCE/2014/17) (JO L 141, 14.5.2014, p. 1).

- (d) au existat dificultăți de management sau probleme de guvernare corporativă grave legate de membri, care ar putea avea un impact negativ asupra transferului prompt de fonduri proprii sau asupra rambursării rapide a datoriilor;
- (e) orice terți ⁽¹⁾ pot exercita controlul sau pot împiedica transferul prompt de fonduri proprii sau rambursarea rapidă a datoriilor;
- (f) există indicii din trecut privind fluxurile de fonduri între membri care demonstrează capacitatea de a transfera fonduri prompt sau de a rambursa rapid datoriile.

Rolul de intermediere în gestionarea crizelor și responsabilitatea SIP de a furniza fonduri pentru susținerea membrilor cu dificultăți sunt considerate esențiale.

Articolul 5

Articolul 113 alineatul (7) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013: capacitatea unui SIP de a acorda sprijinul necesar în temeiul angajamentului acestuia

Atunci când evaluează dacă sunt instituite acorduri care asigură că un SIP poate acorda sprijinul pe care s-a angajat să-l acorde din fonduri disponibile acestuia în temeiul articolului 113 alineatul (7) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, ANC iau în considerare măsura în care:

- (a) acordurile includ o gamă largă de măsuri, procese și mecanisme, constituind cadrul în baza căruia funcționează SIP. Acest cadru ar trebui să includă o serie de acțiuni posibile, de la cele mai puțin intruzive la măsuri mai substanțiale, proporționale cu nivelul de risc al instituției beneficiare și cu gravitatea constrângerilor financiare ale acesteia, inclusiv sprijin sub formă de capital și lichiditate. Sprijinul poate fi condiționat, de exemplu, de punerea în aplicare de către instituție a anumitor măsuri de redresare și restructurare;
- (b) structura de guvernare a SIP și procesul de luare a deciziilor privind măsurile de sprijin permit oferirea sprijinului în timp util;
- (c) există un angajament clar privind acordarea de sprijin atunci când, în ciuda monitorizării anterioare a riscurilor și a măsurilor de intervenție timpurie, un membru este insolubil sau nelichid sau este probabil să devină insolubil sau nelichid, precum și privind respectarea de către membrii acestuia a cerințelor de reglementare relevante privind fondurile proprii și lichiditatea;
- (d) SIP desfășoară testări la stres la intervale regulate pentru a cuantifica măsurile potențiale de sprijin sub formă de capital și lichiditate;
- (e) capacitatea SIP de absorbție a riscurilor (constând în fonduri vărsate, contribuții potențiale ex-post și angajamente comparabile) este suficientă pentru a acoperi măsurile potențiale de sprijin luate cu privire la membrii acestuia;
- (f) a fost creat un fond *ex ante* pentru a asigura că SIP are la dispoziție fonduri pentru măsurile de sprijin și:
 - (i) contribuțiile la acest fond urmează un cadru clar definit;
 - (ii) fondurile sunt investite numai în active lichide și sigure care pot fi lichidate în orice moment și a căror valoare nu depinde de solvabilitatea și poziția de lichiditate a membrilor și filialelor acestora;
 - (iii) rezultatele testărilor la stres ale SIP sunt luate în considerare pentru determinarea valorii țintă minime a fondului *ex ante*;
 - (iv) există o valoare minimă/limită inferioară adecvată pentru fondul *ex ante*, pentru a asigura disponibilitatea imediată a fondurilor.

SIP pot fi recunoscute drept scheme de garantare a depozitelor în conformitate cu Directiva 2014/49/UE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽²⁾, iar acestora li se poate permite, în condițiile stabilite în legislația națională relevantă, să utilizeze mijloacele financiare disponibile pentru măsuri alternative de prevenire a falimentului unei instituții de credit. În acest caz, ANC iau în considerare mijloacele financiare disponibile la evaluarea disponibilității fondurilor pentru acordarea de sprijin, ținând seama de scopurile diferite ale SIP, care urmăresc să-și protejeze membrii, și ale schemelor de garantare a depozitelor, a căror funcție de bază este protejarea deponenților împotriva consecințelor insolvenței unei instituții de credit.

⁽¹⁾ Un terț este orice parte care nu este întreprinderea-mamă, o filială, un membru al unui organ decizional sau un acționar al unui membru.

⁽²⁾ Directiva 2014/49/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 privind schemele de garantare a depozitelor (JO L 173, 12.6.2014, p. 149).

*Articolul 6***Articolul 113 alineatul (7) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013: sisteme SIP pentru monitorizarea și clasificarea riscului**

Articolul 113 alineatul (7) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 prevede că un sistem instituțional de protecție trebuie să dispună de sisteme adecvate și uniformizate pentru monitorizarea și clasificarea riscurilor, oferind o imagine completă a situațiilor de risc ale tuturor membrilor, considerați individual, precum și ale SIP în ansamblul său, cu posibilitățile corespunzătoare de a interveni, precum și că sistemele în cauză trebuie să permită monitorizarea adecvată a expunerilor în stare de nerambursare, în conformitate cu articolul 178 alineatul (1) din acest regulament. Atunci când evaluează conformitatea cu această condiție, ANC iau în considerare măsura în care:

- (a) membrii SIP sunt obligați să furnizeze principalului organ de conducere al SIP date actualizate privind situațiile de risc ale acestora la intervale regulate, inclusiv informații privind fondurile proprii ale acestora și cerințele de fonduri proprii;
- (b) sunt instituite fluxuri de date și sisteme informatice corespunzătoare;
- (c) principalul organ de conducere al SIP stabilește standarde și metodologii uniforme pentru cadrul de gestionare a riscurilor care urmează a fi aplicat de membri;
- (d) în scopul monitorizării și clasificării riscului de către SIP, există o definiție comună a riscurilor, sunt monitorizate aceleași categorii de riscuri pentru toți membrii și se utilizează același nivel de încredere și orizont de timp pentru cuantificarea riscurilor;
- (e) sistemele SIP pentru monitorizarea și clasificarea riscurilor clasifică membrii în conformitate cu situația de risc a acestora, respectiv SIP definește categorii diferite în care sunt alocați membrii pentru a permite o intervenție timpurie;
- (f) SIP poate influența situația de risc a membrilor acestuia prin emiterea de instrucțiuni, recomandări etc. către aceștia, de exemplu, pentru a limita anumite activități sau pentru a impune reducerea anumitor riscuri.

*Articolul 7***Articolul 113 alineatul (7) litera (d) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013: propria analiză a riscurilor a SIP**

Atunci când evaluează dacă SIP realizează propria analiză a riscurilor, care este comunicată membrilor individuali în conformitate cu articolul 113 alineatul (7) litera (d) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, ANC iau în considerare măsura în care:

- (a) SIP evaluează la intervale regulate riscurile și vulnerabilitățile sectorului din care fac parte membrii acestuia;
- (b) rezultatele analizei riscurilor sunt rezumate într-un raport sau alt document și sunt distribuite organelor decizionale relevante ale SIP și/sau ale membrilor, la scurt timp după finalizarea acestora;
- (c) membrii sunt informați cu privire la clasificarea de risc a acestora de către SIP, în conformitate cu articolul 113 alineatul (7) litera (c).

*Articolul 8***Articolul 113 alineatul (7) litera (e) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013: raport consolidat sau agregat al SIP**

Articolul 113 alineatul (7) litera (e) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 prevede că SIP trebuie să întocmească și să publice anual un raport consolidat care cuprinde bilanțul, contul de profit și pierdere, raportul de situație și raportul privind riscurile cu privire la sistemul instituțional de protecție în ansamblul său sau un raport care cuprinde bilanțul agregat, contul agregat de profit și pierdere, raportul de situație și raportul privind riscurile cu privire la sistemul instituțional de protecție în ansamblul său. Atunci când evaluează conformitatea cu această condiție, ANC iau în considerare măsura în care:

- (a) raportul consolidat sau agregat este auditat de un auditor extern independent pe baza cadrului contabil relevant sau, dacă este cazul, pe baza metodei de agregare relevante;
- (b) auditorul extern trebuie să furnizeze o opinie de audit;

- (c) toți membrii SIP și orice filiale, orice structuri intermediare, precum societățile holding și entitatea care administrează SIP în sine (dacă este o entitate juridică), sunt incluse în domeniul de aplicare al consolidării/agregării;
- (d) în cazurile în care SIP elaborează un raport care cuprinde un bilanț agregat și un cont agregat de profit și pierdere, metoda de agregare poate asigura eliminarea tuturor expunerilor intragrup.

Articolul 9

Articolul 113 alineatul (7) litera (f) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013: preaviz al membrilor care doresc să pună capăt sistemului

ANC verifică dacă prevederile contractuale sau statutare includ o dispoziție care obligă membrii SIP să transmită un preaviz de cel puțin 24 de luni dacă doresc să pună capăt sistemului.

Articolul 10

Articolul 113 alineatul (7) litera (g) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013: eliminarea utilizării multiple a elementelor eligibile pentru calculul fondurilor proprii

Articolul 113 alineatul (7) litera (g) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 prevede că utilizarea multiplă a elementelor eligibile pentru calculul fondurilor proprii („multipla utilizare a fondurilor proprii”), precum și orice constituire inadecvată de fonduri proprii între membrii SIP, trebuie eliminată. În scopul evaluării conformității cu această condiție, ANC iau în considerare măsura în care:

- (a) auditorul extern care este responsabil pentru auditul raportului financiar consolidat sau agregat poate confirma eliminarea acestor practici;
- (b) anumite tranzacții ale membrilor au condus la constituirea inadecvată de fonduri proprii la nivel individual, subconsolidat sau consolidat.

Articolul 11

Articolul 113 alineatul (7) litera (h) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013: largă participare

La evaluarea conformității cu condiția prevăzută la articolul 113 alineatul (7) litera (h) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, și anume că SIP trebuie să se bazeze pe o largă participare a instituțiilor de credit cu un profil de activitate predominant omogen, ANC iau în considerare următoarele:

- (a) măsura în care SIP are suficienți membri (dintre instituțiile care sunt potențial eligibile a fi membre) pentru a acoperi orice măsuri de sprijin pe care poate fi obligat să le pună în aplicare;
- (b) modelele de afaceri ale membrilor, strategiile de afaceri, dimensiunile, clienții, acoperirea regională, produsele, structurile de finanțare, categoriile de risc semnificativ, cooperarea în materie de vânzări și acordurile de servicii cu alți membri SIP etc.;
- (c) măsura în care diversele profile de activitate ale membrilor permit monitorizarea și clasificarea situațiilor de risc ale acestora utilizând sistemele uniformizate de care SIP dispune în conformitate cu articolul 113 alineatul (7) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013;
- (d) faptul că sectoarele SIP se bazează deseori pe colaborare, ceea ce înseamnă că instituțiile centrale și alte instituții specializate din rețeaua SIP oferă produse și servicii altor membri SIP. La evaluarea omogenității profilurilor de activitate, ANC ar trebui să ia în considerare măsura în care activitățile economice ale membrilor sunt legate de rețea (produse și servicii furnizate băncilor locale, servicii prestate unor clienți comuni, activități pe piața de capital etc.).

CAPITOLUL III

DISPOZIȚII FINALE

*Articolul 12***Producerea de efecte și punerea în aplicare**

- (1) Prezenta orientare produce efecte de la data notificării sale către ANC.
- (2) ANC respectă prezenta orientare de la 2 decembrie 2016.

*Articolul 13***Destinatari**

Prezenta orientare se adresează ANC.

Adoptată la Frankfurt pe Main, 4 noiembrie 2016.

Pentru Consiliul guvernatorilor BCE

Președintele BCE

Mario DRAGHI
